

Codul de procedură fiscală actualizat la 25 februarie 2017

Ediție îngrijită de **Mihai Brăgaru**
jurist, Ministerul Finanțelor Publice

Cuprins

Abrevieri.....	VII
Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015).....	1
Anexa nr. 1. Norme de raportare și de precauție pentru schimbul de informații referitoare la conturile financiare	351
Anexa nr. 2. Norme suplimentare de raportare și de precauție pentru schimbul de informații referitoare la conturile financiare.....	371
Bibliografie generală	379

Codul de procedură fiscală

adoptat prin **Legea nr. 207/2015**

(M. Of. nr. 547 din 23 iulie 2015)

cu următoarele modificări și completări:

- **O.U.G. nr. 50/2015** pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 817 din 3 noiembrie 2015), aprobată prin Legea nr. 358/2015 (M. Of. nr. 988 din 31 decembrie 2015);
- **O.U.G. nr. 13/2016** pentru prorogarea termenului prevăzut la art. 62 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 368 din 12 mai 2016), aprobată prin Legea nr. 214/2016 (M. Of. nr. 11 noiembrie 2016);
- **O.U.G. nr. 84/2016** pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul financiar-fiscal (M. Of. nr. 977 din 6 decembrie 2016).

Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015)

Cuprins

	Art.
Titlul I. Dispoziții generale	1-15
Capitolul I. Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală	2-3
Capitolul II. Principii generale de conduită în administrarea creanțelor fiscale.....	4-12
Capitolul III. Aplicarea prevederilor legislației fiscale	13-15
Titlul II. Raportul juridic fiscal	16-28
Capitolul I. Dispoziții privind raportul juridic fiscal	16-20
Capitolul II. Dispoziții generale privind raportul sarcinii fiscale	21-28
Titlul III. Dispoziții procedurale generale	29-80
Capitolul I. Competența organului fiscal central	29-36
Capitolul II. Competența organului fiscal local.....	37-39
Capitolul III. Alte dispoziții privind competența	40-45
Capitolul IV. Actele emise de organele fiscale.....	46-54
Capitolul V. Administrarea și aprecierea probelor	55-74
Secțiunea 1. Dispoziții generale	55-57
Secțiunea a 2-a. Informații și expertize	58-63
Secțiunea a 3-a. Înscrisurile și constatarea la fața locului.....	64-65
Secțiunea a 4-a. Dreptul de a refuza furnizarea de dovezi	66-67
Secțiunea a 5-a. Colaborarea dintre autoritățile publice.....	68-71
Secțiunea a 6-a. Sarcina probei	72-74
Capitolul VI. Termene	75-78
Capitolul VII. Transmiterea cererilor de către contribuabili/plătitori și identificarea acestora în mediul electronic.....	79-80
Titlul IV. Înregistrarea fiscală	81-92
Titlul V. Stabilirea creanțelor fiscale	93-112
Capitolul I. Dispoziții generale	93-94
Capitolul II. Dispoziții privind decizia de impunere.....	95-100
Capitolul III. Dispoziții privind declarația fiscală	101-105
Capitolul IV. Stabilirea bazei de impozitare prin estimare	106-107
Capitolul V. Despre evidențele fiscale și contabile	108-109
Capitolul VI. Prescripția dreptului de a stabili creanțe fiscale.....	110-112
Titlul VI. Controlul fiscal	113-151
Capitolul I. Inspekția fiscală	113-133
Capitolul II. Controlul inopinat.....	134-135
Capitolul III. Controlul antifraudă	136-137
Capitolul IV. Verificarea situației fiscale personale de către organul fiscal central	138-147

Capitolul V. Verificarea documentară	148-149
Capitolul VI. Dispoziții finale privind controlul fiscal efectuat de organul fiscal central	150-151
Titlul VII. Colectarea creanțelor fiscale	152-267
Capitolul I. Dispoziții generale	152-162
Capitolul II. Stingerea creanțelor fiscale prin plată, compensare și restituire	163-172
Capitolul III. Dobânzi, penalități de întârziere și penalități de nedeclarare	173-183
Capitolul IV. Înesniri la plată	184-209
Secțiunea 1. Instituirea posibilității acordării înesnirilor la plată	184-185
Secțiunea a 2-a. Procedura de acordare a eșalonării la plată de către organul fiscal central	186-209
Capitolul V. Garanții	210-212
Capitolul VI. Măsurile asigurătorii	213-214
Capitolul VII. Prescripția dreptului de a cere executarea silită și a dreptului de a cere restituirea	215-219
Capitolul VIII. Stingerea creanțelor fiscale prin executare silită	220-255
Secțiunea 1. Dispoziții generale	220-235
Secțiunea a 2-a. Executarea silită prin poprire	236-237
Secțiunea a 3-a. Executarea silită a bunurilor mobile	238-241
Secțiunea a 4-a. Executarea silită a bunurilor imobile	242-244
Secțiunea a 5-a. Executarea silită a altor bunuri	245-246
Secțiunea a 6-a. Valorificarea bunurilor sechestrate	247-255
Capitolul IX. Cheltuieli	256
Capitolul X. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executare silită	257-259
Capitolul XI. Contestația la executare silită	260-262
Capitolul XII. Stingerea creanțelor fiscale prin alte modalități	263-266
Capitolul XIII. Dispoziții speciale privind colectarea	267
Titlul VIII. Soluționarea contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale	268-281
Capitolul I. Dreptul la contestație	268-271
Capitolul II. Competența de soluționare a contestațiilor. Decizia de soluționare	272-274
Capitolul III. Dispoziții procedurale	275-278
Capitolul IV. Soluții asupra contestației	279-281
Titlul IX. Procedura amiabilă pentru evitarea/eliminarea dublei impuneri	282-283
Titlul X. Aspecte internaționale	284-335
Capitolul I. Cooperarea administrativă în domeniul fiscal	284-309
Secțiunea 1. Dispoziții generale	284-287
Secțiunea a 2-a. Schimbul de informații	288-293
§1. Schimbul de informații la cerere	288-290
§2. Schimbul automat obligatoriu de informații	291
§3. Schimbul spontan de informații	292-293
Secțiunea a 3-a. Alte forme de cooperare administrativă	294-298
§1. Prezența în birourile administrative și participarea la anchetele administrative	294
§2. Cooperarea administrativă prin efectuarea de controale simultane	295
§3. Notificări administrative	296
§4. Rezultatul utilizării informațiilor	297
§5. Schimbul de experiență și de bune practici	298

Secțiunea a 4-a. Condiții aplicabile cooperării administrative	299-305
Secțiunea a 5-a. Relațiile cu Comisia Europeană	306
Secțiunea a 6-a. Relațiile cu țările terțe	307
Secțiunea a 7-a. Dispoziții generale și finale	308-309
Capitolul II. Asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor	
legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri	310-335
Secțiunea 1. Dispoziții generale	310-313
Secțiunea a 2-a. Schimbul de informații	314-316
Secțiunea a 3-a. Asistență pentru notificarea documentelor	317-318
Secțiunea a 4-a. Măsurile asigurătorii sau de recuperare	319-329
Secțiunea a 5-a. Dispoziții generale aplicabile tuturor tipurilor de cereri de asistență	330-332
Secțiunea a 6-a. Dispoziții finale	333-335
Titlul XI. Sancțiuni	336-339
Titlul XII. Dispoziții tranzitorii și finale	340-354

Titlul I. Dispoziții generale

Bibliografie generală pentru Titlul I: *M. Brăgaru* – Principiile fundamentale de administrare a impozitelor și taxelor în noul Cod de procedură fiscală (*RDC nr. 5/2004*); *C. Oneș* – Unele considerații cu privire la actele de administrare fiscală (*CF nr. 11/2006*); *H. Sasu* – Codul de procedură fiscală întors pe toate fețele (I) (*CF nr. 11/2007*); *H. Sasu, L. Țățu* – Codul de procedură fiscală întors pe toate fețele (II) (*CF nr. 12/2007*); *H. Sasu, L. Țățu* – Codul de procedură fiscală întors pe toate fețele (III) (*CF nr. 1/2008*); *H. Sasu, L. Țățu* – Codul de procedură fiscală întors pe toate fețele (IV) (*CF nr. 2/2008*); *I.M. Costea* – Manipularea cadrului normativ fiscal – limite ale legalității (*Dreptul nr. 7/2008*); *H. Sasu* – Nici contribuabilul, nici organul fiscal nu pot invoca propria culpă față de a cealaltă parte (*CF nr. 1/2009*); *H. Sasu* – Buna-credință în raporturile dintre contribuabil și organele de control (*CF nr. 10/2009*); *C.F. Costăș* – Principii de drept incidente în contenciosul fiscal (*RRDA nr. 8/2010*); *I.M. Costea* – Considerații privind abuzul de drept fiscal prin simulație (*CF nr. 6/2011*); *S.F. Nicolau* – Concepția și practica Curții de Justiție a Uniunii Europene în ceea ce privește abuzul de drept (*PR nr. 5/2012*); *L. Dobrinescu* – Principiul proporționalității în dreptul European. Exemple de neproporționalitate din legislația și practica românească (*CF nr. 1/2013*); *D. Dascălu* – Impactul principiilor generale ale dreptului comunitar asupra materiei fiscale (*RRDA nr. 11/2013*); *D. Șova* – Principiul legalității impunerii (*CF nr. 11/2013*); *D. Șova* – Principiul bunei-credințe în dreptul fiscal (*CF nr. 12/2013*); *D. Șova* – Izvoarele dreptului fiscal (*Dreptul nr. 1/2014*); *T.V. Căpușan* – Durata rezonabilă a litigiilor fiscale (*TM 3/2014*); *R. Bufan* – Modificările majore din Partea generală a celor două Coduri (1) (*RRDA nr. 9/2015*).

Art. 1. Definiții. În înțelesul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *actul administrativ fiscal* - actul emis de organul fiscal în exercitarea atribuțiilor de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, pentru stabilirea unei situații individuale și în scopul de a produce efecte juridice față de cel cărui îi este adresat;

2. *administrarea creanțelor fiscale* - oricare din activitățile desfășurate de organele fiscale în legătură cu:

- înregistrarea fiscală a contribuabililor/plătitorilor și a altor subiecte ale raporturilor juridice fiscale;
- declararea, stabilirea, controlul și colectarea creanțelor fiscale;
- soluționarea contestațiilor împotriva actelor administrative fiscale;
- asistența/îndrumarea contribuabililor/plătitorilor, la cerere sau din oficiu;
- aplicarea sancțiunilor în condițiile legii;

3. *analiza de risc* - activitatea efectuată de organul fiscal în scopul identificării riscurilor de neconformare în ceea ce privește îndeplinirea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală, de a le evalua, de a le gestiona, precum și de a le utiliza în scopul efectuării activităților de administrare fiscală;

4. *contribuabil* - orice persoană fizică, juridică sau orice altă entitate fără personalitate juridică ce datorează, conform legii, impozite, taxe și contribuții sociale;

5. *contribuție socială* - prelevare obligatorie realizată în baza legii, care are ca scop protecția persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul căreia aceste persoane beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare;

6. *control fiscal* - totalitatea activităților efectuate de organele fiscale pentru verificarea modului de îndeplinire de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală și contabilă;

7. *creanță bugetară* - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța bugetară principală și creanța bugetară accesorie;

8. *creanță bugetară principală* - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, altele decât creanțele bugetare accesorii;

9. *creanță bugetară accesorie* - dreptul la încasarea dobânzilor, penalităților sau a altor asemenea sume, în baza legii, aferente unor creanțe bugetare principale;

10. creanță fiscală - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța fiscală principală și creanța fiscală accesorie;

11. creanță fiscală principală - dreptul la perceperea dobânzilor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și dreptul contribuabilului la restituirea sumelor plătite fără a fi datorate și la rambursarea sumelor cuvenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;

12. creanță fiscală accesorie - dreptul la perceperea dobânzilor, penalităților sau majorărilor aferente unor creanțe fiscale principale, precum și dreptul contribuabilului de a primi dobânzi, în condițiile legii;

13. creditor fiscal - titularul unui drept de creanță fiscală;

14. creditor bugetar - titularul unui drept de creanță bugetară;

15. debitor fiscal - titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță fiscală;

16. debitor bugetar - titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță bugetară;

17. declarație fiscală - act întocmit de contribuabil/plătitor, în condițiile și situațiile prevăzute de lege, reprezentând declarația de impunere și declarația informativă;

18. declarație de impunere - actul întocmit de contribuabil/plătitor care se referă la:

a) impozitele, taxele și contribuțiile sociale datorate, în cazul în care, potrivit legii, obligația calculării acestora revine contribuabilului/plătitorului;

b) impozitele, taxele și contribuțiile sociale colectate, în cazul în care plătitorul are obligația de a calcula, de a reține și de a plăti sau, după caz, de a colecta și de a plăti impozitele, taxele și contribuțiile sociale;

c) bunurile și veniturile impozabile, precum și alte elemente ale bazei de impozitare, dacă legea prevede declararea acestora;

19. declarație informativă - actul întocmit de contribuabil/plătitor referitor la orice informații în legătură cu impozitele, taxele și contribuțiile sociale, bunurile și veniturile impozabile, dacă legea prevede declararea acestora, altele decât cele prevăzute la pct. 18;

20. dobândă - obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale ca urmare a neachitării la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;

21. drepturi vamale - drepturi de import și drepturi de export, astfel cum sunt definite de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare;

22. executor fiscal - persoana din cadrul organului de executare cu atribuții de efectuare a executării silite;

23. impozit - prelevare obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, fără contraprestație, în scopul satisfacerii necesităților de interes general;

24. legislație fiscală - totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la impozite, taxe, contribuții sociale, precum și la proceduri de administrare a acestora;

25. legislație contabilă - totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la organizarea și conducerea contabilității;

26. majorare de întârziere - obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale, precum și sancțiunea, ca urmare a neachitării la scadență, de către debitor, a obligațiilor fiscale principale;

27. obligație fiscală - obligația de plată a oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând obligația fiscală principală și obligația fiscală accesorie;

28. obligație fiscală principală - obligația de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și obligația organului fiscal de a restitui sumele încasate fără a fi datorate și de a rambursa sumele cuvenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;

29. obligație fiscală accesorie - obligația de plată sau de restituire a dobânzilor, penalităților sau a majorărilor, aferente unor obligații fiscale principale;

30. organ fiscal - organul fiscal central, organul fiscal local, precum și alte instituții publice care administrează creanțe fiscale;

31. organ fiscal central - Agenția Națională de Administrare Fiscală, denumită în continuare A.N.A.F., prin structurile de specialitate cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale, inclusiv unitățile subordonate A.N.A.F.;

32. organ fiscal local - structurile de specialitate din cadrul autorităților administrației publice locale cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale;

33. penalitate de întârziere - obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru neachirarea la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;

34. penalitate de nedeclarare - obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru nedeclararea sau declararea incorectă, în declarații de impunere, a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale;

35. plătitor - persoana care, în numele contribuabilului, conform legii, are obligația de a plăti sau de a reține și de a plăti ori de a colecta și plăti, după caz, impozite, taxe și contribuții sociale. Este plătitor și sediul secundar obligat, potrivit legii, să se înregistreze fiscal ca plătitor de salarii și de venituri asimilate salariilor;

36. taxă - prelevarea obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, cu ocazia prestării unor servicii de către instituții sau autorități publice, fără existența unui echivalent între cuantumul taxei și valoarea serviciului;

37. titlu de creanță fiscală - actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța fiscală;

38. titlu de creanță bugetară - actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța bugetară;

39. vector fiscal - totalitatea tipurilor de obligații fiscale pentru care există obligații de declarare cu caracter permanent;

40. date de identificare - numele și prenumele în cazul persoanelor fizice sau denumirea în cazul persoanelor juridice și entităților fără personalitate juridică, domiciliul fiscal și codul de identificare fiscală.

Bibliografie: *M.N. Vasile* – Precizări cu privire la înțelesul noțiunii de contribuabil, în accepțiunea art. 2 lit. b) din Legea nr. 241/2005 (*RDC nr. 5/2007*); *C.F. Costas* – Contract de concesiune. Neplata taxei de concesiune. Acțiune în justiție. Regim juridic. Dreptul comun. Prescripția extintivă – Notă la sent. nr. 1552/2006 a Jud. Sectorului 5 București (*RRDA nr. 3/2006*); *M.N. Vasile, I. Crișan* – Entitățile fără personalitate juridică având calitatea de contribuabil, în accepțiunea art. 2 lit. b) din Legea nr. 241/2005 (*Dreptul nr. 5/2008*); *Ș. Beligrădeanu* – Contribuție de asigurări sociale. Conflict de muncă. Litigiu fiscal – Comentariu la sent. nr. 1449/F/2011 a Trib. Bistrița Năsăud, s. civ. (*RRDJ nr. 6/2011*); *A.F. Moca* – Actul administrativ fiscal (*RDC nr. 11/2005*); *I. Lazăr* – Unele considerații în legătură cu actele administrative fiscale (*Dreptul nr. 7/2009*); *N.C. Dariescu* – Discuții asupra conceptului de act administrativ fiscal în lumina prevederilor din Codul de procedură fiscală (*CF nr. 3/2010*).

Capitolul I. Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală

Art. 2. Obiectul și sfera de aplicare a Codului de procedură fiscală. (1) Codul de procedură fiscală reglementează drepturile și obligațiile părților din raporturile juridice fiscale privind administrarea creanțelor fiscale datorate bugetului general consolidat, indiferent de autoritatea care le administrează, cu excepția cazului când prin lege se prevede altfel.

(2) În măsura în care prin lege specială nu se prevede altfel, prezentul cod se aplică și pentru:

- a) administrarea drepturilor vamale;
- b) administrarea redevențelor miniere, a redevențelor petroliere și a redevențelor rezultate din contracte de concesiune, arendă și alte contracte de exploatare eficientă a terenurilor cu destinație agricolă, încheiate de Agenția Domeniilor Statului;
- c) alte creanțe bugetare care, potrivit legii, sunt asimilate creanțelor fiscale.

(3) În scopul aplicării alin. (2), drepturile vamale și redevențele sunt asimilate creanțelor fiscale.

(4) Prezentul cod nu se aplică pentru administrarea creanțelor bugetare rezultate din raporturile juridice contractuale, cu excepția celor prevăzute la alin. (2) lit. b).

Notă: Potrivit art. 23 alin. (4) din O.U.G. nr. 13/2013 privind serviciile poștale, cu modificările și completările ulterioare, contribuțiile datorate de furnizorii de servicii poștale sau sumele colectate de furnizorii de servicii poștale de la utilizatori pentru compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal constituie creanțe bugetare asimilate creanțelor fiscale și sunt administrate de autoritatea de reglementare, fiind aplicabile în mod corespunzător dispozițiile Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Bibliografie: A. Iancu – Executarea silită a redevențelor miniere și petroliere majorate prin ordonanțe de Guvern (TM nr. 11/2015).

Art. 3. Raportul Codului de procedură fiscală cu alte acte normative. (1) Prezentul cod constituie procedura de drept comun pentru administrarea creanțelor prevăzute la art. 2.

(2) Unde prezentul cod nu dispune, se aplică prevederile Codului civil și ale Codului de procedură civilă, republicat, în măsura în care acestea pot fi aplicabile raporturilor dintre autorități publice și contribuabili/plătitori.

Capitolul II. Principii generale de conduită în administrarea creanțelor fiscale

Art. 4. Principiul legalității. (1) Creanțele fiscale și obligațiile corespunzătoare ale contribuabilului/plătitorului sunt cele prevăzute de lege.

(2) Procedura de administrare a creanțelor fiscale se desfășoară în conformitate cu dispozițiile legii. Organul fiscal are obligația de a asigura respectarea dispozițiilor legale privind realizarea drepturilor și obligațiilor contribuabilului/plătitorului sau ale altor persoane implicate în procedură.

Bibliografie: H. Sasu – Principiul legalității în materie fiscală (CF nr. 8/2016 și CF nr. 9/2016).

Art. 5. Aplicarea unitară a legislației. (1) Organul fiscal este obligat să aplice unitar prevederile legislației fiscale pe teritoriul României, urmărind stabilirea corectă a creanțelor fiscale.

(2) Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, are rolul de a coordona aplicarea unitară a prevederilor legislației fiscale.

(3) În cadrul Ministerului Finanțelor Publice funcționează Comisia fiscală centrală, care are responsabilități de elaborare a deciziilor cu privire la aplicarea unitară a Codului fiscal, a prezentului cod, a legislației subsecvente acestora, precum și a legislației a cărei aplicare intră în sfera de competență a A.N.A.F.

(4) Componenta și regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei fiscale centrale se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) Comisia fiscală centrală este coordonată de secretarul de stat din Ministerul Finanțelor Publice care răspunde de politicile și legislația fiscală.

(6) În cazul în care Comisia fiscală centrală este investită cu soluționarea unei probleme care vizează impozitele și taxele locale prevăzute de Codul fiscal, comisia se completează cu 2 reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, precum și cu câte un reprezentant al fiecărei structuri asociative a autorităților administrației publice locale.

(7) Deciziile Comisiei fiscale centrale se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Legislație secundară:

OMFP nr. 688/2013 privind componența și funcționarea Comisiei fiscale centrale (M. Of. nr. 323 din 4 iunie 2013).

Art. 6. Exercițarea dreptului de apreciere. (1) Organul fiscal este îndreptățit să aprecieze, în limitele atribuțiilor și competențelor ce îi revin, relevanța stărilor de fapt fiscale prin utilizarea mijloacelor de probă prevăzute de lege și să adopte soluția întemeiată pe prevederile legale, precum și pe constatări complete asupra tuturor împrejurărilor edificatoare în cauză raportat la momentul luării unei decizii. În exercitarea dreptului său de apreciere, organul fiscal trebuie să ia în considerare opinia emisă în scris de organul fiscal competent respectivului contribuabil/plătitor în cadrul activității de asistență și îndrumare a contribuabililor/plătitorilor, precum și soluția adoptată de organul fiscal în cadrul unui act administrativ fiscal sau de instanța judecătorească, printr-o hotărâre definitivă, emisă anterior, pentru situații de fapt similare la aceiași contribuabil/plătitor. În situația în care organul fiscal constată că există diferențe între starea de fapt fiscală a contribuabilului/plătitorului și informațiile avute în vedere la emiterea unei opinii scrise sau a unui act administrativ fiscal la aceiași contribuabil/plătitor, organul fiscal are dreptul să consemneze constatările în conformitate cu situația fiscală reală și cu legislația fiscală și are obligația să menționeze în scris motivele pentru care nu ia în considerare opinia prealabilă.

(2) Organul fiscal își exercită dreptul de apreciere în limitele rezonabilității și echității, asigurând o proporție justă între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia.

(3) Ori de câte ori organul fiscal trebuie să stabilească un termen pentru exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații de către contribuabil/plătitor, acesta trebuie să fie rezonabil, pentru a da posibilitatea contribuabilului/plătitorului să își exercite dreptul sau să își îndeplinească obligația. Termenul poate fi prelungit, pentru motive justificate, cu acordul conducătorului organului fiscal.

Bibliografie: *I.M. Costea* – Dreptul de apreciere al organului fiscal: recalificare, estimare, ajustare (CF nr. 8-9/2011).

Art. 7. Rolul activ și alte reguli de conduită pentru organul fiscal. (1) În desfășurarea unei proceduri de administrare a creanțelor fiscale, organul fiscal înștiințează contribuabilul/plătitorul asupra drepturilor și obligațiilor prevăzute de lege ce îi revin acestuia în desfășurarea procedurii.

(2) Organul fiscal are obligația să examineze starea de fapt în mod obiectiv și în limitele stabilite de lege, precum și să îndrume contribuabilul/plătitorul în aplicarea prevederilor legislației fiscale, în îndeplinirea obligațiilor și exercitarea drepturilor sale, ca urmare a solicitării contribuabilului/plătitorului sau din inițiativa organului fiscal, după caz.

(3) Organul fiscal este îndreptățit să examineze, din oficiu, starea de fapt, să obțină și să utilizeze toate informațiile și documentele necesare pentru determinarea corectă a situației fiscale a contribuabilului/plătitorului. În analiza efectuată, organul fiscal este obligat să identifice și să ia în considerare toate circumstanțele edificatoare fiecărui caz în parte.

(4) Organul fiscal decide asupra felului și volumului examinărilor, în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte și de limitele prevăzute de lege.

Legislație secundară și conexă:

OMFP nr. 137/2004 pentru aprobarea Codului etic al funcționarului public din administrația fiscală, care își desfășoară activitatea în domeniul asistenței contribuabililor (*M. Of. nr. 66 din 27 ianuarie 2004*);

OPANAF nr. 713/2004 privind aprobarea Cartei drepturilor și obligațiilor contribuabililor pe timpul desfășurării inspecției fiscale (*M. Of. nr. 977 din 25 octombrie 2004*);

OPANAF nr. 422/2005 privind aprobarea Cartei de comunicare externă a Agenției Naționale de Administrare Fiscală (*M. Of. nr. 837 din 16 septembrie 2005*);

OPANAF nr. 1338/2008 pentru aprobarea Procedurii privind îndrumarea și asistența contribuabililor de către organele fiscale (*M. Of. nr. 706 din 17 octombrie 2008*);

OMJ/OPANAF nr. 492/C-205/2012 pentru aprobarea Procedurii de solicitare și emitere, în format electronic, a adeverinței privind înregistrarea documentului care atestă dreptul de folosință asupra spațiului cu destinație de sediu social și a certificatului pentru spațiul cu destinație de sediu social (*M. Of. nr. 148 din 6 martie 2012*);

OPANAF nr. 504/2013 pentru aprobarea Procedurii privind accesul la informațiile publice prin intermediul serviciului de mesaje scurte – SMS (*M. Of. nr. 252 din 7 mai 2013*);

OPANAF nr. 3093/2014 pentru aprobarea Procedurii privind certificarea modului de îndeplinire de către contribuabili, persoane fizice, obligate să se asigure în sistemul public de pensii, potrivit prevederilor cap. II din titlul IX² al

Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, a obligației fiscale reprezentând contribuție de asigurări sociale de stat și a modelului și conținutului unor formulare utilizate în cadrul acestei proceduri (M. Of. nr. 761 din 21 octombrie 2014);
OPANAF nr. 727/2016 pentru aprobarea Procedurii de organizare și funcționare a Registrului operatorilor intracomunitari, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare (M. Of. nr. 150 din 26 februarie 2016);
OPANAF nr. 1162/2016 privind aprobarea Cartei drepturilor și obligațiilor persoanei fizice supuse verificării situației fiscale personale (M. Of. nr. 292 din 18 aprilie 2016).

Bibliografie: M. Brăgaru, A. Ion – Rolul activ al organului fiscal – principiu fundamental în procedura de administrare a creanțelor fiscale (CF nr. 12/2008).

Art. 8. Limba oficială în administrația fiscală. (1) Limba oficială în administrația fiscală este limba română.

(2) Dacă la organul fiscal se depun petiții, documente justificative, certificate sau alte înscrisuri într-o limbă străină, organul fiscal solicită ca acestea să fie însoțite de traduceri în limba română certificate de traducători autorizați de Ministerul Justiției, în condițiile legii.

(3) Dacă la organul fiscal se depun petiții, documente justificative, certificate sau alte înscrisuri într-o limbă străină, pentru care nu există traducători autorizați potrivit alin. (2), organul fiscal solicită ca acestea să fie însoțite de traduceri în limba română efectuate sau certificate de o ambasadă/oficiu consular al statului în a cărui limbă oficială a fost emis documentul respectiv.

(4) Petițiile, documentele justificative, certificatele sau înscrisurile redactate într-o limbă străină depuse fără respectarea alin. (3) nu se iau în considerare de organul fiscal.

(5) Dispozițiile art. 19 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile în mod corespunzător.

Jurisprudența CJUE:

Cauza Skoma-Lux (C-161/06) – Hotărârea din 11 decembrie 2007

„Actul privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană – Articolul 58 – Reglementare comunitară – Lipsa traducerii în limba unui stat membru – Opozabilitate”

- 1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 58 din Actul privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană (JO 2003, L 236, p. 33, denumit în continuare „Actul privind condițiile de aderare”), în temeiul căruia Republica Cehă a devenit un stat membru al Uniunii Europene începând cu 1 mai 2004.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între societatea Skoma-Lux sro (denumită în continuare „Skoma-Lux”), pe de o parte, și Celní ředitelství Olomouc (Direcția Vămirilor din Olomouc, denumită în continuare „Direcția Vămirilor”), pe de altă parte, având ca obiect o amendă aplicată societății Skoma-Lux pentru săvârșirea unor infracțiuni vamale între lunile martie și mai 2004, litigiu în cadrul căruia Skoma-Lux invocă faptul că Direcția Vămirilor nu îi putea opune o reglementare comunitară care nu fusese încă publicată în limba cehă în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Cadru juridic

Reglementarea comunitară

- Actul privind condițiile de aderare
- 3 Actul privind condițiile de aderare face parte integrantă din Tratatul între Regatul Belgiei, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Portugheză, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (statele membre ale Uniunii Europene) și Republica Cehă, Republica Estonia, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Republica Ungaria, Republica Malta, Republica Polonă, Republica Slovenia și Republica Slovacă privind aderarea Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungaria, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace la Uniunea Europeană (JO 2003, L 236, p. 17) și stabilește condițiile de admitere, precum și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea, determinate de această aderare.
 - 4 Potrivit articolului 2 din Actul privind condițiile de aderare:

„Începând cu data aderării, dispozițiile tratatelor originare și actele adoptate înainte de aderare de instituții și de Banca Centrală Europeană sunt obligatorii pentru noile state membre și se aplică în statele membre respective în condițiile prevăzute în aceste tratate și în prezentul act.”

5 Articolul 58 din acest act prevede:

„Textele actelor instituțiilor și ale Băncii Centrale Europene adoptate înainte de aderare și care au fost redactate de Consiliu, de Comisie sau de Banca Centrală Europeană în limbile cehă, estonă, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, polonă, slovacă și slovenă sunt, de la data aderării, autentice în aceleași condiții ca și textele redactate în cele unsprezece limbi actuale. Acestea se publică în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în cazul în care textele în limbile actuale au făcut obiectul unei astfel de publicări.”

▪ Regulamentul nr. 1

6 Potrivit articolului 1 din Regulamentul nr. 1 al Consiliului din 15 aprilie 1958 de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene (JO 1958, 17, p. 385, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 3), astfel cum a fost modificat prin Actul privind condițiile de aderare, limbile oficiale ale Uniunii sunt:

„spaniola, ceha, daneza, germana, estona, greaca, engleza, franceza, italiana, letona, lituaniana, maghiara, malteza, olandeza, polona, portugheza, slovacă, slovena, finlandeza și suedeza”.

7 Articolul 4 din acest regulament prevede:

„Regulamentele și alte texte cu aplicabilitate generală se redactează în cele douăzeci de limbi oficiale.”

8 Articolul 5 din regulamentul menționat prevede:

„Jurnalul Oficial al Uniunii Europene apare în cele douăzeci de limbi oficiale.”

9 Potrivit articolului 8 din același regulament:

„În ceea ce privește statele membre în care există mai multe limbi oficiale, folosirea limbii se va stabili, la cererea statului în cauză, în funcție de normele generale ce decurg din legislația statului respectiv.”

10 Potrivit articolului 199 din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3):

„Fără a se aduce atingere eventualei aplicări a dispozițiilor penale, depunerea la biroul vamal a unei declarații semnate de către declarant sau reprezentantul acestuia îl obligă pe acesta ca, în conformitate cu dispozițiile în vigoare, să răspundă de:

– corectitudinea informațiilor înscrise în declarație;

– autenticitatea documentelor anexate

și de

– respectarea tuturor obligațiilor ce decurg din plasarea respectivelor mărfuri sub regimul avut în vedere.”

Reglementarea națională

11 Articolul 293 alineatul 1 litera d) din Legea nr. 13/1993 (denumită în continuare „Legea vamală”) prevede:

„Încalcă dispozițiile vamale cel care a obținut plasarea mărfurilor sub un regim pe baza unor documente neautentice, modificate sau falsificate sau pe baza unor date inexacte sau false.”

Situația de fapt

12 Skoma-Lux este importatoare și negociatoare de vinuri. La 30 septembrie 2004, biroul vamal din Olomouc i-a aplicat o amendă pentru săvârșirea unei încălcări a reglementărilor vamale în mod repetat la 11, la 22 și la 23 martie, la 6 și la 15 aprilie, la 18 și la 20 mai 2004. Întrucât Direcția Vămilelor a confirmat această amendă printr-o decizie din 10 ianuarie 2005, la 16 martie 2005, Skoma-Lux a introdus o acțiune în anulare împotriva acestei decizii la Krajský soud v Ostravě (curte regională).

13 Societății Skoma-Lux i se reproșează faptul că ar fi săvârșit o infracțiune vamală prin prezentarea unor date inexacte privind clasificarea tarifară a vinului roșu Kagor VK. Direcția Vămilelor consideră nu numai că această societate a încălcat anumite dispoziții ale Legii vamale, în forma în vigoare înainte de aderarea Republicii Ceha la Uniune, ci și că a săvârșit o infracțiune vamală în sensul articolului 293 alineatul 1 litera d) din aceeași lege, încălcând articolul 199 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2454/93.

14 Skoma-Lux își întemeiază, în parte, acțiunea în anulare pe inaplicabilitatea regulamentului comunitar în privința încălcărilor care îi sunt reproșate, inclusiv a celor ulterioare aderării Republicii Ceha la Uniune, în lipsa publicării în limba cehă, la momentul săvârșirii actelor în litigiu, a dispozițiilor de drept comunitar aplicate de autoritățile vamale.

15 Direcția Vămilelor arată că Ministerul Finanțelor ceh a publicat în formă electronică versiunea cehă a dispozițiilor vamale relevante, că Skoma-Lux se putea informa, cu privire la aceste dispoziții, la serviciile vamale și că această societate, care își desfășoară activitatea de mult timp în domeniul comerțului internațional, cunoștea dispozițiile comunitare relevante.

Întrebările preliminare

16 În aceste condiții, Krajský soud v Ostravě a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

1) Articolul 58 din Actul privind condițiile de aderare, în temeiul căruia Republica Cehă a devenit stat membru al Uniunii începând cu 1 mai 2004, trebuie interpretat în sensul că un stat membru poate aplica particularilor un regulament care, la data aplicării sale, nu era publicat conform cerințelor legale în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în limba statului membru în cauză?